

פתרון 3

1. פתרון

$$\begin{cases} x_1 + (a-1)x_2 - x_3 = 4 \\ ax_1 + (a-1)x_2 - x_3 = a+3 \\ x_1 + (a-1)x_2 + (a-3)x_3 = 7 \end{cases} \xrightarrow{\begin{matrix} R_2 - aR_1 \rightarrow R_2 \\ R_3 - R_1 \rightarrow R_3 \end{matrix}} \begin{cases} x_1 + (a-1)x_2 - x_3 = 4 \\ 0x_1 + (1-a)(a-1)x_2 + (a-1)x_3 = -3(a-1) \\ 0x_1 + 0x_2 + (a-2)x_3 = 3 \end{cases}$$

פתרון יחיד: $a \neq 1, 2$.

אין פתרון: כש $a = 2$ נקבל מהמשוואה השלישית סתירה ($x_1 + 0x_2 + 0x_3 = 3$) ולכן במצב זה אין פתרון.

אינסוף פתרונות: $a = 1$ נקבל מערכת או אם נחליף את השורות

$$\begin{cases} x_1 + 0x_2 - x_3 = 4 \\ 0x_1 + 0x_2 + 0x_3 = 0 \\ 0x_1 + 0x_2 - x_3 = 3 \end{cases}$$

השנייה והשלישית לקבלת צורה מדורגת וברור שישנם אינסוף

$$\begin{cases} x_1 + 0x_2 - x_3 = 4 \\ 0x_1 + 0x_2 - x_3 = 3 \\ 0x_1 + 0x_2 + 0x_3 = 0 \end{cases}$$

פתרונות. המשתנה החופשי הוא x_2 כי x_1 ו- x_3 משתנים מובילים (בצורה המדורגת הם המשתנים הראשונים בשורות הראשונה והשנייה כך שהמקדמים שלהם אינם אפסים) אם נציב $x_2 = t$ נקבל שאוסף הפתרונות הוא מהצורה $\{(1, t, -3) | t \in R\}$.

2. נתון ש- $c = (\gamma_1, \dots, \gamma_n)$ הוא פתרון של המערכת ולכן

$$\begin{cases} \alpha_{11}x_1 + \dots + \alpha_{1n}x_n = 0 \\ \alpha_{21}x_1 + \dots + \alpha_{2n}x_n = 0 \\ \vdots \\ \alpha_{m1}x_1 + \dots + \alpha_{mn}x_n = 0 \end{cases}$$

מתקיים

$$\begin{cases} \alpha_{11}\gamma_1 + \dots + \alpha_{1n}\gamma_n = 0 \\ \alpha_{21}\gamma_1 + \dots + \alpha_{2n}\gamma_n = 0 \\ \vdots \\ \alpha_{m1}\gamma_1 + \dots + \alpha_{mn}\gamma_n = 0 \end{cases}$$

נכפול את כל השווייונות בסקלר λ ונקבל:

אולם פירושם של השווייונות הללו הוא שה- n יהיה

$$\begin{cases} \alpha_{11} \cdot \lambda\gamma_1 + \dots + \alpha_{1n} \cdot \lambda\gamma_n = 0 \\ \alpha_{21} \cdot \lambda\gamma_1 + \dots + \alpha_{2n} \cdot \lambda\gamma_n = 0 \\ \vdots \\ \alpha_{m1} \cdot \lambda\gamma_1 + \dots + \alpha_{mn} \cdot \lambda\gamma_n = 0 \end{cases}$$

$\lambda c = (\lambda\gamma_1, \dots, \lambda\gamma_n)$ פותרת את המערכת.

ב. יהיו $c = (\gamma_1, \dots, \gamma_n)$, $d = (\delta_1, \dots, \delta_n)$ שני פתרונות של המערכת הנתונה ולכן

מתקיימים השווייונות:

$$\begin{cases} \alpha_{11}\delta_1 + \dots + \alpha_{1n}\delta_n = 0 \\ \alpha_{21}\delta_1 + \dots + \alpha_{2n}\delta_n = 0 \\ \vdots \\ \alpha_{m1}\delta_1 + \dots + \alpha_{mn}\delta_n = 0 \end{cases}, \begin{cases} \alpha_{11}\gamma_1 + \dots + \alpha_{1n}\gamma_n = 0 \\ \alpha_{21}\gamma_1 + \dots + \alpha_{2n}\gamma_n = 0 \\ \vdots \\ \alpha_{m1}\gamma_1 + \dots + \alpha_{mn}\gamma_n = 0 \end{cases}$$

נחבר את

שתי המערכות ונקבל:

$$\begin{cases} \alpha_{11}(\delta_1 + \gamma_1) + \dots + \alpha_{1n}(\delta_n + \gamma_n) = 0 \\ \alpha_{21}(\delta_1 + \gamma_1) + \dots + \alpha_{2n}(\delta_n + \gamma_n) = 0 \\ \vdots \\ \alpha_{m1}(\delta_1 + \gamma_1) + \dots + \alpha_{mn}(\delta_n + \gamma_n) = 0 \end{cases}$$

כלומר, ה- n יהיה $c + d = (\gamma_1 + \delta_1, \dots, \gamma_n + \delta_n)$ פותרת את המערכת.

פתרון

3.

$$\cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 \\ -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 1 & 2 \\ -1 & 1 & 6 \end{pmatrix} \text{ א.}$$

ב. מס' העמודות בשמאלית-2, מס' השורות בימנית-3 לכן הכפל לא מוגדר.

$$\cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 7 & 3 \end{pmatrix} \text{ ג.}$$

א.

4.

$$EF = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 1 & 0 \\ b & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & c & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 1 & 0 \\ b & c & 1 \end{pmatrix}$$
$$FE = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & c & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 1 & 0 \\ b & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 1 & 0 \\ b+ac & c & 1 \end{pmatrix}$$

אם $a=0$ או $c=0$ אזי $EF = FE$ אחרת $EF \neq FE$

ב.

$$A^2 = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 & 4 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$
$$A^3 = A^2 A = \begin{pmatrix} 4 & 4 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 8 & 8 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$
$$A^5 = \begin{pmatrix} 2^5 & 2^5 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 32 & 32 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad A^n = \begin{pmatrix} 2^n & 2^n \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$
$$B^2 = \begin{pmatrix} 1 & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2b \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$
$$B^3 = B^2 B = \begin{pmatrix} 1 & 2b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & b \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 3b \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$
$$B^5 = \begin{pmatrix} 1 & 5b \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad B^n = \begin{pmatrix} 1 & nb \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

5.

א. כן, היא נוצרת ע"י הפעלת פעולת שורה אלמנטרית אחת על מטריצת היחידה: $R_2 - 5R_1$

ב. לא, לא נוצרת ע"י הפעלת פעולת שורה אלמנטרית אחת על מטריצת היחידה.

ג. כן, היא נוצרת ע"י הפעלת פעולת שורה אלמנטרית אחת על מטריצת היחידה: $\sqrt{3}R_2$

ד. כן, נוצרת ע"י הפעלת פעולת שורה אלמנטרית אחת על מטריצת היחידה: החלפת שורה 1 עם 3.

ה. לא, לא נוצרת ע"י הפעלת פעולת שורה אלמנטרית אחת על מטריצת היחידה.

ו. כן, היא נוצרת ע"י הפעלת פעולת שורה אלמנטרית אחת על מטריצת היחידה: $R_2 + 9R_3$

.6

$$A^t = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 7 \\ 2 & 5 & 8 \\ 3 & 6 & 9 \end{pmatrix}; \quad B^t = \begin{pmatrix} 1 & 5 & 3 \\ 2 & 5 & 4 \end{pmatrix}$$

$$AB = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 5 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 20 & 24 \\ 47 & 57 \\ 74 & 90 \end{pmatrix}$$

$$B^t A^t = \begin{pmatrix} 1 & 5 & 3 \\ 2 & 5 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 4 & 7 \\ 2 & 5 & 8 \\ 3 & 6 & 9 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 20 & 47 & 74 \\ 24 & 57 & 90 \end{pmatrix}$$

.7

(א)

$$(AA^t - A^t A)^t = (AA^t + (-1)A^t A)^t = (AA^t)^t + (-1)(A^t A)^t = (A^t)^t A^t - A^t (A^t)^t = AA^t - A^t A$$

$$(A - A^t)^t = (A + (-1)A^t)^t = A^t + (-1)(A^t)^t = A^t - A = -(A - A^t) \quad (\text{ב})$$

(ג) לכל A ריבועית מתקיים $\frac{A + A^t}{2}$ סימטרית ו- $\frac{A - A^t}{2}$ אנטי סימטרית כי:

$$\text{אנטי סימטרית.} \quad \frac{A - A^t}{2} \quad \text{ולכן} \quad \left(\frac{A - A^t}{2}\right)^t = \frac{A^t - (A^t)^t}{2} = \frac{A^t - A}{2} = -\frac{A - A^t}{2}$$

באופן דומה $\frac{A + A^t}{2}$ סימטרית.

ומתקיים $\frac{A + A^t}{2} + \frac{A - A^t}{2} = \frac{A}{2} + \frac{A^t}{2} + \frac{A}{2} - \frac{A^t}{2} = A$ ז"א כל A ריבועית הבענו בתור סכום של מטרצה סימטרית ואנטי סימטרית

.8

$$\left(\begin{array}{cccc|cccc} 2 & 1 & 1 & 2 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_2} \left(\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 2 & 1 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 1 & 2 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\begin{array}{l} R_2 - 2R_1 \rightarrow R_2 \\ R_3 - R_1 \rightarrow R_3 \\ R_4 - 2R_1 \rightarrow R_4 \end{array}}$$

$$\left(\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 2 & 1 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & -1 & -2 & 1 & -2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & -1 & -3 & 0 & -2 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{R_2 \leftrightarrow R_3} \left(\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 2 & 1 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & -3 & -1 & -2 & 1 & -2 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & -1 & -3 & 0 & -2 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\begin{array}{l} R_1 + 2R_2 \rightarrow R_1 \\ -R_2 \rightarrow R_2 \\ R_3 - 3R_2 \rightarrow R_3 \\ R_4 - 2R_2 \rightarrow R_4 \end{array}}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 2 & | & 0 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & | & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -4 & -2 & | & 1 & 1 & -3 & 0 \\ 0 & 0 & -3 & -3 & | & 0 & 0 & -2 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{-\frac{1}{4}R_3 \rightarrow R_3} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 2 & | & 0 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & | & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \frac{1}{2} & | & -\frac{1}{4} & -\frac{1}{4} & \frac{3}{4} & 0 \\ 0 & 0 & -3 & -3 & | & 0 & 0 & -2 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_4+3R_3 \rightarrow R_4}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 & 2 & | & 0 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & | & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \frac{1}{2} & | & -\frac{1}{4} & -\frac{1}{4} & \frac{3}{4} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -\frac{3}{2} & | & -\frac{3}{4} & -\frac{3}{4} & \frac{1}{4} & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} R_1-3R_3 \rightarrow R_1 \\ R_2+R_3 \rightarrow R_2 \\ -\frac{2}{3}R_4 \rightarrow R_4 \end{matrix}} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & \frac{1}{2} & | & \frac{3}{4} & -\frac{1}{4} & -\frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \frac{1}{2} & | & -\frac{1}{4} & \frac{3}{4} & -\frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \frac{1}{2} & | & -\frac{1}{4} & -\frac{1}{4} & \frac{3}{4} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & | & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{6} & -\frac{2}{3} \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} R_1-\frac{1}{2}R_4 \rightarrow R_1 \\ R_2-\frac{1}{2}R_4 \rightarrow R_2 \\ R_3-\frac{1}{2}R_4 \rightarrow R_3 \end{matrix}}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & | & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & -\frac{1}{6} & \frac{1}{3} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & | & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{6} & \frac{1}{3} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & | & -\frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & \frac{5}{6} & \frac{1}{3} \\ 0 & 0 & 0 & 1 & | & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{6} & -\frac{2}{3} \end{pmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & -\frac{1}{6} & \frac{1}{3} \\ -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{6} & \frac{1}{3} \\ -\frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & \frac{5}{6} & \frac{1}{3} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{6} & -\frac{2}{3} \end{pmatrix}$$

9. (a) לא נכון A הפיכה לכן ל $Ax = 0$ יש רק את פתרון האפס, אבל B לא חייבת להיות הפיכה ולכן

למשל ניקח $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ אזי $x = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ יפתור את

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

(b) לא נכון. A^{-1} הפיכה לכן ל $A^{-1}x = 0$ יש רק פתרון האפס לעומת זאת אם למשל $B = 0$ (מטריצת האפס) אזי כל וקטור יפתור את המערכת $BAx = 0$.

(c) לא נכון. נקח $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, b = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, x = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$

$$BAx = b \Rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$ABx = b \Rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \neq \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

(a) לא נכון $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, A^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$

(b) לא נכון $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, A^2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

10

($\Leftarrow$) A הפיכה $\Leftarrow k=1$

($\Rightarrow$) קיים k כך ש A^k הפיכה $\Leftarrow$ ז"א קיימת M כך ש $A^k \cdot M = I$. נכתוב

ונקבל ש A הפיכה וההופכית שלה היא $A^{k-1} \cdot M$.